

Latweeschu Alwises.

Nr augstas Geweschanas = Rummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 39. Zettortdeenâ 24tâ Septembara 1831.

Zelgawa 23schâ Septembara.

Lihds 12tu Septembara pee Rihgas ohsta 1346 fuggi bij atbraufuschi un 1283 isgahjuschi.

No Leepajās.

Mums, Leepajas Latweeschu draudses lohze-kleem, schi wassarâ leels dwehseles preeks bija, kad Apprikku zeenigs mahzitais, Grot, kurrâ dauds no mums lohiti mihlu turra, us muhsu luhg-schanu par to laifu, kurrâ sweschi mahzitaji pehz mirschanas muhsu nelaika mihia mahzitaja muhsu garrigas waijadsibas apfohpe, muhsu jauneklus schi gadda eefwehtija. Jau treschdeenu atnahzis winsch zettortdeenâ, peekdeenâ, sesdeenâ preeksch maltites no pulksteen 9 lihds 12, un pehz maltites no pulksteen 2 lihds 5 tohs basnizâ, fur wiffi warrejam lihds klausitees, kâ winsch ar teem runnaja, mahzija, fataisija us to swehtu stundtu tahs eefwehtischanas zaur to, ka winnars pahrklausinaja, Jesus swehtu darbu un mahzibas teem pee firds likke un tohs flubbinaja, wiffâ dsihwâ tam ween dohtees un paklausit. Augustakais dwehseles preeks bija swehtdeenâs rihtâ pee eefwehtischanas un Jesus-meelasta, arri spred-dika, kas zittureisi tanni eefwehtischanas deenâ pabrihscham ne klua turrehts. — Scho reisi mums ittin dahrgs dwehseles preeks.

R. G.

No Zukkumes.

Kahds preeks man schi gaddâ pee mannas draudses jaunekleem bijis, to labpraht sinnamu

darru. Starp 239 bija 198 lassitaju. Pee mahzibas bija labbi usklaufigi, retti kahds zittabi pa brihscham. Leels preeks tas mahzitajam, kad reds, ka mahzibas labbi tohp peeneintas, winnam leekahs, ka garrâ jau labbus anglus redsetu, kas eeksch dsihwoschanas no tahm zeltees pee teem, kas tahs peenehmufchi. —

Schi wassarâ pee mums, flawehts Deews, dauds naw mirruschi — kaut gan Kolerâs nitna fehriga bijusi, kas pilsfatâ 6 un us semmi 5 zilwekus no muhsu latweeschu draudses kahwuffi, no Wahzeescheem arri ne wairak kâ 6, bet no Jubdeem 26. Pawiffam pilsfatâ 86 flimmi tappuschu, un us semmi 7 woi 8. Meks deesgan ne warram Deewa schehlastibu teikt un flaweht. Pahri pa 5 neddelahm fehriga pilsfatâ bija; treschâ un zettortâ neddelâ wissgruhfaki. Gefahkumâ, swehtdeenâ un pirmdeenâ 4 no schihdu fahrtas nomirruschi, kad palikke weens lihds sesdeenû; ar to deenu, Imâ Augusta, fihwaki eefahze. Mehneschu gallâ, 3Imâ Augusta, beidsamais nomirre. Leelu flawu sawam schehligam Deewam dohdam. —

Zittâ pagastâ — ne mannâ draudse — tas zeenigs kungs ne grihb, ka buhs to peewahrdu minneht, bet taisni notizis tas irr — zaur to, ka fa-ajzinaja weesus us fainmeezes behrehin, kas Kolerâ fehrigâ nomirruschi, eeksch ihfu brihdi 7 zilweki, un lihds isgahjuschu neddelu pawiffam jau 14 zilweki nomirruschi. Pirmee bijuschi patš wihrs, un dehs un brahlis. — Tâ arri warr redseht, ka ja paklausâ tam, kas tohp fluddinahts un pawehlehts: kâ Meschu muischas zeenigs mahzitais Bursy, ar wairak wahrdeem,

ir Deewa swehtu wahrdu peelidams jau schin-
nis awises mahjis. —

Elverfeld,
Tuffumes draudses mahjitais.

No Engurehm; pehz Behrtram.

Tanni nobsihwotâ waffarâ un nu ruddeni,
faut nu gamma no zitteem pafauls gabbaleem
dauds bailigas sinnas isdsirdeht dabbujam, to-
mehr tee lautini muhsü widdü labbâ wesselibâ un
meerâ fawus waffara-darbus pastrahdaht war-
rejuschy. Ta semme nefse fawus auglus, ar kur-
reem tas meerâ irr, kam tif pateiziga firds ne
truhkst. Ta sweija bija un arridsan wehl irr wee-
tahm itt labba, ja ir pagahjuschâ waffarâ zitti
sweineeki, eefsch fawem lohteem leelas stohres
no 8 lihds 12 pehdahm atkal trahpijuschy. Pee
waffaras darbeem us laukeem un us plawahm
bija laiks kâ no mihta Deewa wehlehts. Pehz kah-
dahm neddelahm, kur faufs un karsts laiks ne grib-
beja apstahtees, un jau laudim bailes bija, ka
schis tufschu ruddeni peeweddifim, Deews dewe
us diwehm reisehm stipru leetu ar stipreem pehrfo-
neem, zaur ko wiffa raddiba atspirge. Pee lau-
ku un plawu nokohpschanas laiks ne kahdas ka-
weschanas ne padarrija, un ta ruddensfehje tap-
pe labbâ laikâ us zerribu apkohpta. Bet ak! ne-
weens gadda laiks ne paleek tufsch no dsihwofcha-
nas ruhktumeem un raishm. Karfch un kauscha-
na ne tahlu no semmes rohbescheem, breefmiga
fehrga eefsch turwu pilfsahsteem un ir schury un
turp us semmehm, padarrija ir schè leelakas rai-
ses ne kâ dohmaja panest. Muhsu widdu, fla-
wehts Deews! karfch gan neaisnehme, bet tas
fehrgs leelas gahdaschanas un bailibas padarri-
ja. Tif zaur neapnikkuschy gahdaschanu muhsu
pilsteefas, un zaur muishas waldischanahm tap-
pe schi breefmiga flummiba labbi fawalbita, ka
ta wiffur issteeptees ne dabbuja. Zitti, kâ jau
sweineeki, kas, ka juhra tif walkam tohp, ar
fawu prezzi us Mihgu brauze, ne sinnadami ka
pat labban ta fehrga turpatt zehlusces un jau sah-
fusi laudis apfaut. Nobraukuschy diwi no teem,
abbi labbi wihri un fainneeki, us ahtru rohku
faslimst. Weens no Uppesgrihw, Ohdera Pehte-

ris, tif 45 gaddus wezs buhdams us paschu lai-
wu faslimmis, nomirst un tohp ahtri turpatt pee
zitteem paglabbahts. Tas ohtrais no Wehrs-
ragga, tohp tudal Kasarettè nowests, kur Deews
daktareem lihdsaja wimmu dseedinah, tâ ka atkal
wessels pahrbrauzis mahjâs. Pehz ne weenam
ne bij brihw, kas tif no Mihgas atsehgeleja, no
laives nokahpt un us mahjahm noeet. Nonah-
kuschy teem bija ihpashâ ta labbad eetaifitâ
ehka 12 lihds 20 deenahm japaleek, kamehrt zaur
fwehpinaschanu un sahlehem pateefas sihmes tap-
pe atrastas, ka schi lihpyama fehrga tohs ne bija
Mihgâ aisnehmufi. Tomehr Wehrsraggâ 3 zil-
weki tanni flummiba nogullejuschy, bet zitti tappe
paglahbti, par ko par to gallu zeenigs Engu-
res mescha funks lihds Kalitteneem gahdaja. Par
muhsu gallu to paschu darrija neapnikkuschy mu-
shas un pagastu teefas polizeies un zitti zeenigi
fungi eefsch kaiminu nowaddahm, ko wiffi juh-
malneeki ar leelu pateizibu atsinnuschy. — Tâ ne
dabbuja schi fehrga tahlu apfertees, un tapatti,
flawehts Deews! muhsü mihtâ Kursemme beigu-
sees. Lai Deews ir palihds un pesti tohs laudis,
kas eefsch zittahm semmehm no tahs paschas
fehrgas wehl tohp apfauti.

B — t.

No wahzu awihsehm.

No dauds mallahm apdsird uhdens-pluhdas;
Wahzsemme dauds weetâs uppes zaur leetu us-
pluhduschas un leeku skahdi padarrijuschas, bet
jo brihnumis irr, ka Schweizeru semmes kalnds
tahds warrens sneegs sakrittis, ka gohwim lihds
wehderam bija sneegâ jastahw, un ka teem gan-
neem, kas kalnu-augstumds fawus lohpus gan-
nija, nu jau tif agri bij us leijakahm weetahm
janodohdahs.

Muhsu paschu Pehterburgâ 31mâ Augusta
mehnescha deenâ arridsan leelas pluhdas biju-
schas, jo Newa-uppe irr par septimahm peh-
dahm augstaki usdsihtha tappufi, ne kâ arween
stahweht mehds; tomehr schahs pluhdas drihs at-
kal atslahpuschees un ne kahdu leelu skahdi ne-
waid padarrijuschas.

— 3.

Zihraues mahzitajam.

Deksôs tai 19/7 tã Augusta deenã 1831.

Zeenigs mahzitajs, mihtais tehws!

Sintu, sintu reis Zuns pateizu par to pree-
fu, fo Zuhš man ar sawu mihlu gramatinu no
Istas Zubli darrijuschu, kas mannim ne gaidoht
rohlas nahze. Es swehtdeenu no fehrsibahm,
tahm pirmahm, kamehr Dekfôs esinu, pahr-
nahzu; weenu wezzu gohda-wihru Smuddites
zeinã, ar wahrdu Wille, pee kurra pirmu nak-
ti Deksu tuwumã pahrgulleju, biju apmeklejs;
pee Rektora Guenther scho Zuhš' mihlu gram-
matinu atraddu. — Mans garš no labbu zil-
weku laipnibas, mihlestibas, kas todeen manni
ar leelu preeku, ar lihgsnibu, kã sawu paschu
behrnu bija usnehmuschi, lohti bij mohdinahš;
es tikfai mihlestibu juttu, garriga preeziba man-
nas affinisfahrseja. Pahrnahfoht wehl pahr-
dohmaju, kã schee mihli zilweki preezajahš, man-
ni ohtru reis sawã muhschã redsoht, — kã win-
ni man peeglaudahš — ta wezza mahte — tas
firmeem matteem wezs tehws — tee gohdigi
behrnini. Tai wezzai mahtei affaras pahr waigu
birre, klaufohtees, ka mannim tehws, mahte un
brahli tahlu tai mihla tehwu semnẽ palikke, —
ka mans mihls kohpejs, tehws un mahzitais no-
stummis no mannis schfibras, pehdigi ar fa-
wahm affarahm manni swehtija — ka es trihze-
dams no winna rohlahm atlaidohs. — Gaischi
scho lautinu ihstu mihlestibu juttu, kã winni man
usnehme, manni waddija par laukeem un dahr-
seem, ar jankahm pukkehm manni apdahwinaja,
manni ne maj probjam ne gribbeja laist. —
(Schee laipniqi zilweki pulku zेतुस्चि; weens
weenigs dehls bijis, kas breefnigu nahwi mirthis
— fenn pee Deewa aisgahjis; man bij wehl
dehlina grammatas preefschã jalassa, kurras
preefsch 14 gaddeem no Tohrn-pilschahtha bij
rakstijis; ta wezzaka meite, weens engels no
dwehseles, gruhstas pakkas azzis maitajust;) —
— — — Scho gohda-lautinu widdit,
kur ta firsnigi usnemts tappu, af! kã gaischi es

sawas mihtas wezzas meimninas atzerrejohs! —
Es pehz grubteem darbeem, leelu atweeglina-
schanu sawã garrã, schi deenã juttu; jauni speh-
ti mannas kruhtis zehle. Dohmajetees nu, miht-
lais tehws, schai debbesigai preezibai, pahrnah-
fuscham, tohs preekus klast, fo Zuhš man ta
mihligi neseet, fo Zuhš' ne apniskdama tehwu gab-
daschana man suhtijust. Einnaš no Zuns,
sinnas no saweem dahргеem wezzakeem, saweem
brahlischeem, saweem draugeem — — — fo
Zuhš, fo manni mihli draugi ta firsnigi man
stahsta — Ne! schahdus preekus ne spehju pee
wahrdã saukt; kas tahdu swehtibu peedschwois,
to gan sayprattis, kas — — — — —
— — — — — Leela pateiziba Zuns par to naudu, kur-
ru woffar zaur — — — — — dabuju.
Es wissu Rektor Guenteram nodewu, — — — — —
— — — — — kad wajadsehš, arween luhgschu. Tahš
leelas pirschanas nu gan buhschu pahrzeetis,
wehl daschu gramatinu, pulks papihra (taggad
jaw dewinas grammatas [Buch] gan drihs is-
bruchjeju) un scho un to, swezses, spalwas, zeich-
neschanas leetas wajadsehš; tomehr wissadã
wihsẽ ittin brangi lihds ais nahkoscheem Wicke-
leem zerreju tift, lihds Deksus atstahschu. —
Rad nahš tas selta laikš? kad skannehs ta pree-
zas stunda? —

Lohti, lohti eepreezeja, apmeerinaja manni
Zuhš mihlã gramatinã ta augsta, swehta
wehstis, ka muhs' mihla zeeniga mahte wesselaka
tohp. — Zik daschas grubtas nopuhtas, man-
nas zeenigas mahtes, tahš schehligas dwehseles
dehl, kluffã garrã slehpu! — — — — —
Winnas skai-
dra schehlastiba manni tif lohti eepreezejust, ap-
laimojust; winnaš ustizziba, mihlestiba man tif
daudš faldus preekus nese, ka ne muhscham win-
nas, sawã pateizigã peemineschana dsilli fak-
notu schehlastibu no sawa garrã laist, to ne
muhscham peemirst warru. Af! faldi Zuhš
wahrdi: „Muhs' zeeniga mahte weselajahš.“ —
— — — — — Et... kunga gramatinu,
luhsams, tehws, apgahdajet; tas laipnigs
zilweks fenn to masu nespehzigu sawu pelnijis.
— — — — — Tahš nifnas slimmibas, fo winnas man-
nus preekus, fo winnas muhs' fatapfchanu ta
breefnigi jauz! — — —

Par Mikkeli atkal. Ekfamen! Pehz Mikkela skohlu fahkschu turreht. Zogahjuschu neddelu jaw ar Rektori us ehrgesehm spehleju — — — Wehl naw sunnams kas Dintera weeta taps. — Ar labbibu schè skaidri tapat kà Zuh's no Kur-femmes raksteet. — — Ar Deevu, mihlais tehros. Deew's lai Zuh's sebs un glabba. — Mulscham Zuh'su audseknis

Andrejs.

Teesas fluddinaschana.

Us pawehleschanu tahs Aeiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic., pehz pawehleschana's weenas Wauflas aprinku teefas no 1mas Septembara f. g., wiffi parradu deweji ta zit-fahrtiga schèjenajes fainneeka Raibu Andreija, par kurra mantu, muischas un magasihnes parradu dehl konkurse nolikta irr, tohp no Wiffesmuischas pagasta teefas uszainati, pee saudeschana's sawas teefas, libbs to 30tu Septembara mehnescha deenu 1831 pec schihs teefas peeteiftees. Wiffesmuischas pagasta teefa tanni 2trâ Septembara 1831.

(L. S. W.) ††† Jurre Seemel, pagasta wezzakais. (Nr. 44.) † Pormal, pagasta teefas ffrihweris.

No tschigganeem, kurri Skrunas Krohnu muischâ dehl passet-truhkunia apstahdinati, bet nakti no zec-tuma ielausufchees, irraid weens gaischi behrs sirg's ar melnahm krehpehm un astes, 5 libbs 6 gaddu wezs, pawests. Kad nu gan tizzams, ka schis sirg's sagts irraid, tad tas ihpafschneeks schi sirga uszainah's teef, eefsch ta laika-starpa no 2 mehnescheem, sawu ihpafschibu pee ta sirga schè parahdiht, un to, prett atlihsfinaschanu tahs usturru-makfas, prettim nemt. Ja pehz ta sirga ne kahda praffischana eefsch ta nolikta laika notiktu, tad tas uhtropè schè pahrhohts taps.

Skrunes pagasta teefâ tanni 12tâ Septembara mehnescha deenâ 1831.

††† Vennu Fizz, pagasta wezza-kais.

(Nr. 242.) C. Szonn, pagasta teefas ffrihweris.

Zitta fluddinaschana.

Tas no 8tas Septembara us zittu laiku nolikts Dundanges lohpu-tirgus, schogadd pirmdeen, 5tâ Okto-bera, Dundanges muischâ taps turrehts.

Dundanges muischas-waldischana.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgè tanni 7tâ Septembara 1831.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 73 kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohs kannepu . . . tappe makfah's ar	1	—
5 — papihru naudas . . . —	1	33	1 — linnu labbakas surtes — —	2	—
1 jauns dahlderis . . . —	1	30	1 — — sliktakas surtes — —	1	50
1 puh's rudsu . . . tappe makfah's ar	1	15	1 — tabaka . . . — —	—	60
1 — fweeschu . . . — —	2	50	1 — dselses . . . — —	—	70
1 — meeschu . . . — —	—	90	1 — fweesta . . . — —	2	—
1 — meeschu=putrainu — —	1	30	1 muzza silku, preeschu muzzâ — —	4	50
1 — ausu . . . — —	—	65	1 — wihfchnu muzzâ — —	4	75
1 — fweeschu=miltu — —	2	75	1 — farkanas fahls — —	6	—
1 — bihdeletu rudsu=miltu — —	1	40	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	—
1 — rupju rudsu=miltu — —	1	15	1 — rupjas baltas fahls — —	4	25
1 — sirnu . . . — —	1	25	1 — smalkas fahls . . . — —	3	50
1 — linnu=fehl's . . . — —	2	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfâ.		
1 — kannepu=fehl's . . . — —	1	—			
1 — kimmenu . . . — —	1	50			

Es t zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 442.